รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

รหัสโครงการ : 17-AG-25-GE-TRC-B

ชื่อโครงการ : Training Course on Planning and Management of Community-based Rural Tourism Projects

ระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2560

ณ เมืองคาราจ ประเทศ สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

จัดทำโดย นางสาว รุ่งทิวา กลางทัพ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาด

สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

วันที่ 8 ธันวาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ	
ข้อมูลทั่วไปของโครงการ	
1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ	**3**
1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ	
1.2.1 การบรรยาย	**3**
1.2.2 กรณีศึกษาของประเทศสมาชิก (Country Paper)	**8**
1.2.3 การศึกษาดูงาน	
1.2.3.1 การศึกษาดูงานที่ Vardeh Tourist Village	**10**
1.2.3.2 การศึกษาดูงานที่ Baraghan Village	**12**
1.2.4 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)	**13**
ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ	**16**
2.1 ประโยชน์ต่อตนเอง	
2.2 ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด	
2.3 ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ	
2.4 กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วัน	
2.5 กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ	
ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ	
3.1 รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ	**18**
3.2 กำหนดการฉบับล่าสุด (Program)	**21**
3.3 เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา (Training Materials)	**26**
3.4 รายงานก่อนการเดินทางที่ท่านดำเนินการ (Country Paper-Thailand)	**27**
3.5 เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation)	**29**

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัว และมีกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลาง และการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มในการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีตัวเลขทางการท่องเที่ยวที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2014 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติพุ่งสูงถึง 263 ล้านคน โดยคาดการณ์ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเข้ามาในภูมิภาคสูงถึง 535 ล้านคน ในปี 2030 จากการคาดการทางเศรษฐกิจดังกล่าว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงถือเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภูมิภาค ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ และขจัดความยากจน นอกจากนั้นธุรกิจท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องใช้การลงทุนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สูงมากนัก ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเริ่มประกอบธุรกิจท่องเที่ยวได้โดยอาศัยทรัพยากรบุคคลและอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่มาก

การท่องเที่ยวชุมชนในชนบท จะช่วยฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น ชุมชนชนบทในหลายๆแห่งยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และมรดกทางธรรมชาติไว้ได้อย่างดี ชุนชนเหล่านั้นมีสถานที่ท่องเที่ยวที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ทั้งทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ซึ่งควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การเดินป่า และควรสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญประการแรก คือ การขอความร่วมมือจากประชากรในชุมชน ในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกของชมชุน ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนคุณค่าของท้องถิ่นและเป็นประสบการณ์พิเศษเฉพาะของแต่ละชุมชน เมื่อชาวบ้านในชุมชนเปิดบ้านต้อนรับนักท่องเที่ยวแปลกหน้า ทุกคนล้วนมีความสุขที่ได้เห็นนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตชนบท ได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตท้องถิ่นซึ่งชาวบ้านทุกคนเติบโตขึ้นมา ที่สำคัญคือชุมชนต้องมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน และออกแบบกระบวนการต่างๆที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาและเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

การท่องเที่ยวชุมชนชนบท เป็นการท่องเที่ยวที่นำผลประโยชน์กลับคืนสู่คนในท้องถิ่น วัตถุประสงค์ในการอบรมครั้งนี้คือ เพื่อให้ทราบถึงทิศทางของการท่องเที่ยวชุมชนในชนบท กุญแจสำคัญของการท่องเที่ยวชุมชนชนบท ตลอดจนวิธีการและเทคนิคต่างๆในการวางแผนและจัดการการท่องเที่ยวชุมชนชนบท เพื่อให้การท่องเที่ยวชุมชนชนบทประสบความสำเร็จและมีความยั่งยืน รวมถึงให้ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจแนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนชนบท เทคนิคการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในอนาคต และการทำการตลาดการท่องเที่ยวโดยใช้สื่อดิจิตอล และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนชนบทต่อไปในอนาคต

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นที่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือประเทศไทย (สามารถจำแนกตามหัวข้อและระบุชื่อวิทยากรบรรยาย) ได้แก่

1.2.1 การบรรยาย

<u>An overview of recent rural tourism development</u> บรรยายโดย Mr. Harro Boekhold บรรยายถึง ประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยว ตั้งแต่ทศวรรษ 1950 การท่องเที่ยวถือกำเนิดเป็นรูปเป็นร่าง เกิดบริษัทผู้ประกอบการท่องเที่ยว จนถึงปัจจุบันผู้ประกอบการtour operator รายใหญ่ ประกอบด้วย 2 บริษัท ได้แก่

1. TUI Travel Plc มีพนักงาน 48,000 คน
2. Thomas Cook Group Plc มีพนักงาน 14,600 คน

ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมนานาชาติ ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็น 1 ในอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้มากที่สุดในโลก ผู้บรรยายได้สรุปถึงคอนเซปที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวคือการขายประสบการ (Tourism is about selling experiences) และจากอดีตที่ผ่านมารูปแบบการท่องเที่ยวได้เปลี่ยนตัวเองจากการสำรวจทางวัฒนธรรม (cultural visitation ซึ่งมีจุดประสงค์หลักเพื่อการเรียนรู้ ไปสู่การท่องเที่ยวเพื่อความบันเทิง (commercial entertainment) สิ่งสำคัญของการการท่องเที่ยวชนบท คือ การสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวในชนบท เป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เกิดการสร้างงานในพื้นที่ชนบท ประชากรในชนบทไม่ต้องอพยพเข้ามาในเมือง เปิดโอกาสให้คนได้สัมผัสวิถีชีวิตในชนบท ทำให้คนในเมืองเข้าใจวิถีชีวิตของสังคมชนบทมากขึ้น

Principles of and approaches to CBRT project planning and management: sustainability framework บรรยายโดย Prof. Dr. Kalsom Kayat

การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ต้องคำนึงถึง สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และจะต้องไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวแบ่งเป็นหลายประเภท เช่น การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Ecotourism) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable tourism) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature tourism) การท่องเที่ยววิถีเกษตร (Agri-tourism) เป็นต้น

การท่องเที่ยวชุมชน (Community-based Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวชนิดหนึ่ง ที่ดำเนินการและวางแผนโดยคนในชุมชนนั้นๆ และผลตอบแทนที่ได้จะกลับคืนสู่ชุมชน เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงคนในชุมชนเป็นสำคัญ การดำเนินการท่องเที่ยวใดๆในชุมชนต้องก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางตรงแก่ชุมชนนั้นๆ

การท่องเที่ยวชุมชนชนบท (Community-based Rural Tourism) มีลักษณะเช่นเดียวกับการท่องเที่ยวชุมชน แต่ประเด็นสำคัญคือ สถานที่ตั้งของชุมชนนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ชนบท เราสามารถแบ่งการท่องเที่ยวตามสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น

1. **Urban Tourism** การท่องเที่ยวในเขตเมือง
2. **Rural Tourism** การท่องเที่ยวในเขตชนบท

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวที่ดำเนินการโดยบริษัททัวร์ส่วนใหญ่ เป็นการท่องเที่ยวแบบ **Mass Tourism** คือการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นคนส่วนใหญ่ เป็นการไปแบบกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น เดินทางโดยรถบัส ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่เป็นระยะเวลาลาสั้นๆ พาไปชมแต่ละจุดแบบไม่เจาะลึก เน้นความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก ซึ่งการท่องเที่ยวแบบ Mass Tourism มีข้อดี คือ ทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า นำพาความสะดวกสบายเข้าสู่ชุมชน แต่ก็มีข้อเสีย คือ ทำให้ชุมชนต้องพบกับปัญหาต่างๆ ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม เกิดปัญหามลภาวะ แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และรายได้ไม่ได้เข้าสู่ชุมชนโดยตรง หรือรายได้เข้าสู่ชุมชน แต่ประชากรในชุมชนได้รับผลประโยชน์โดยไม่เท่าเทียมกัน รายได้ส่วนใหญ่จะเกิดแก่บริษัททัวร์

ปรัชญาของการท่องเที่ยวชุมชนชนบท (Philosophies of CBRT)

1. การท่องเที่ยวชุมชนชนบท ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. การท่องเที่ยวต้องมีจุดหมายปลายทางเป็นพื้นที่ในชนบท
3. การท่องเที่ยวต้องใช้ทรัพยากรที่มาจากชนบท
4. ประชาการในชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว
5. ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการเพื่อหวังผลประโยชน์แบบยั่งยืนในระยะยาว มากกว่ากว่าท่องเที่ยวแบบทั่วๆไป

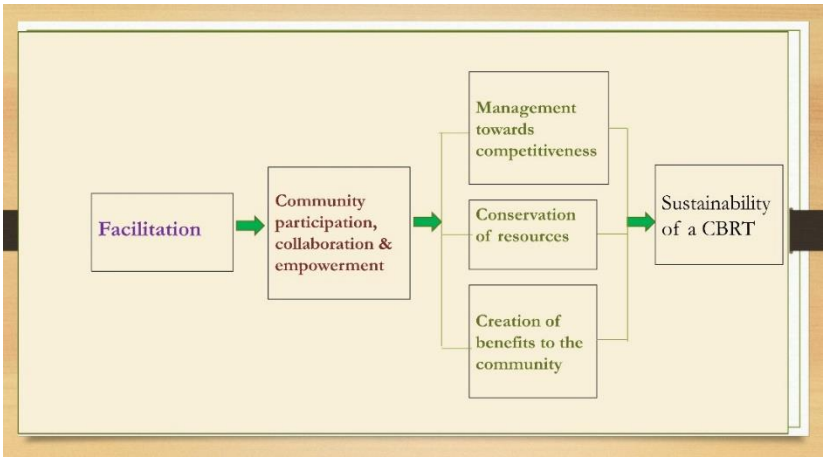

Workshop CBRT project planning and management Translating sustainable tourism policies into actionable management บรรยายโดย Ms. Silvia Barbone

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องเป็นไปอย่างมีขั้นตอน ทั้งโปรเจคการท่องเที่ยว จุดหมายปลายทาง ต้องมีพัฒนาและการจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อการพพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน FEST (Foundation for European Sustainnable Tourism) ถือว่าปี 2017 เป็นปีสากลแห่งการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยตระหนักว่าบทบาทสำคัญของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขจัดความยากจน ช่วยปกป้องสภาพแวดล้อม พัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของสตรีและเยาวชน โยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา โดยปัจจัยสำคัญของการความสำเร็จและการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคือ Governance, Management, Skills และ Knowledge

KEY FACTORS OF SUCCESS AND COMPETITIVENESS FOR THE TOURISM INDUSTRY

หลักการและตัวบ่งชี้ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อม โดยนโยบายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (core vision) คุณค่า (values) และการกำหนดกรอบ (provides a framework) ควรมีกลยุทธ์ที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์แบบสองทิศทาง (a two-way relationship) สิ่งที่จำเป็นต้องทำในการวางแผนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ การสร้างวิสัยทัศน์ ออกแบบกลยุทธ์ วางแผนโปรเจค สร้างความเป็นผู้นำ สร้างความไว้วางใจและความร่วมมือ ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ให้ความสำคัญกับการลดต้นทุน (cost savings) รู้จักส่วนแบ่งการตลาด (market share) คุณค่าแบรนด์ (brand value) การรักษาชื่อเสียงของแบรนด์ การมีนโยบายที่ชัดเจนจะช่วยในการพัฒนาและทำให้ธุรกิจเติบโตได้ในอนาคต

<u>Planning of community-based agritourism enterprise key consideration in product & service development</u> บรรยายโดย Mr. Harro Boekhold

ได้บรรยายถึงองค์ประกอบพื้นฐานของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งมีองค์ประกอบพื้นฐานเพียง 3 ส่วน ได้แก่ การขนส่ง กิจกรรม และที่พัก

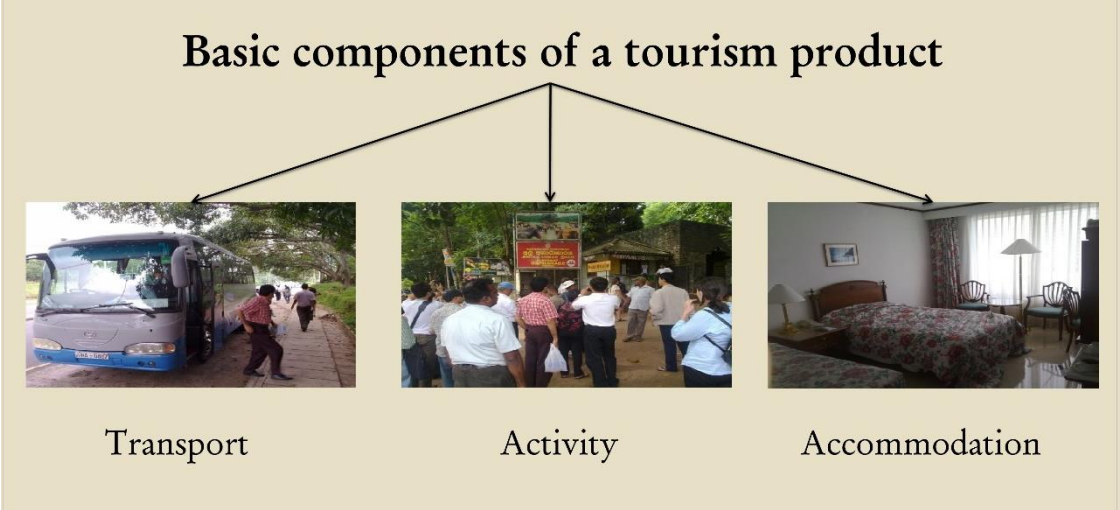

ด้วยองค์ประกอบพื้นฐานเพียง 3 ข้อ คือ การขนส่ง กิจกรรม และที่พัก ก็สามารถประกอบธุรกิจท่องเที่ยวได้ โดยการวางแผนและลงมือพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวมีขั้นตอนที่สำคัญ เพียง 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การคิด concept “Master-product” การวางแผน การวิจัย
2. การสร้าง ได้แก่ การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเทรนนิ่ง และ การบริหารจัดการ
3. การทำ ได้แก่ การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ การจัดการ และการทำการตลาด
4. การเติบโต เมื่อลงมือทำตาม 3 ขั้นตอนข้างต้น ผลิตภัณฑ์จะมีการเติบโต จนถึงจุดหนึ่งจะเริ่มอิ่มตัว จำเป็นต้องมีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นมาเพิ่มเติม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆขึ้นมาเสริมผลิตภัณฑ์เดิมด้วย

ลักษณะที่สำคัญของการท่องเที่ยวชนบท

1. จะต้องมีกิจกรรมที่แสดงถึงวิถีชนบทที่น่าสนใจ ที่สามารถดึงนักท่องเที่ยวมาสู่พื้นที่ท่องเที่ยวได้
2. นักท่องเที่ยวจะต้องได้พบกับคนท้องถิ่นในชนบทนั้นๆ และได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชุมชนชนบท
3. นักท่องเที่ยวต้องการที่จะมีส่วนร่วมในวิถีชุมชนชนบท

ผู้บรรยายได้ยกตัวอย่าง แหล่งท่องเที่ยว ชื่อ “Kahawa Shmbani” ในประเทศแทนซาเนีย ทวีปแอฟริกา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม มีสินค้าหลัก คือ “Coffee Tour” โดยนักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการผลิตกาแฟ ตั้งแต่การเดินเก็บเมล็ดกาแฟจากต้นกาแฟ การนำกาแฟมาตาก การคั่วบดกาแฟ จนกระทั่งได้ดื่มกาแฟที่ปรุงเสร็จเรียบร้อย ซึ่งกระบวนการขั้นตอนดังกล่าวถือเป็น Master-product แหล่งท่องเที่ยวนี้

ต่อมาเริ่มมีเสียงเรียกร้องจากนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม ในเรื่องของที่พักแบบแคมป์ และร้านอาหาร ส่งผลให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยว มีการเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวลงไป โดยเพิ่มในส่วนของที่พัก ร้านอาหาร การท่องเที่ยวโยการเดินศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนใกล้เคียง การท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติที่ใกล้เคียง ส่งผลให้ผลประกอบการของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และคนท้องถิ่นก็ได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่น เช่น การจ้างกลุ่มสตรีมาประกอบอาหารให้แก่ร้านอาหาร รวมทั้งการจ้างไกด์ท้องถิ่นนำชมสถานที่ต่างๆ

Successful case studies of CBRT projects in Asian countries บรรยายโดย Prof. Dr. Kalsom Kayat ผู้บรรยายได้ยกตัวอย่างโอมสเตย์ที่ประสบความสำเร็จในประเทศมาเลเซีย โปรแกรมการทำโฮมสเตย์ในพื้นที่ชนบทของมาเลเซีย ได้รับการสนับสนุนโดย Ministry of Tourism and Culture Malaysia (MOTAC) จากข้อมูลของเดือนกรกฎาคม ปี 2017 ประเทศมาเลเซียมีจำนวนทั้งสิ้น 201 แห่ง โดยมีโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. Tourism products (ที่พัก, อาหาร,กิจกรรม)
2. Community (ชุมชน)
3. Facilitation (สิ่งอำนวยความสะดวก)

โดยที่พักของโฮมสเตย์จะเป็นบ้านของคนในชุมชน ซึ่งควรมีความสะอาด ด้านอาหารควรใช้ทรัพยากรที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ผักที่ปลูกเอง ด้านกิจกรรม ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว ร่วมกิจกรรมกลับคนในชุมชน เช่น รวมจับปลาในท้องนา รวมพิธีงานแต่งงาน รวมกิจกรรมแข่งขันกีฬาของเด็กนักเรียนในโรงเรียนของหมู่บ้าน ควรให้ความสำคัญกับชุมชน เพราะชุมชนถือเป็นหัวใจของการทำโปรแกรมโฮมสเตย์ (Community the heart of the programme) ตัวแทนชุมชนต้องเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มผู้จัดโฮมสเตย์ คนในชุมชนต้องร่วมมือกันเพื่อสร้างประสบการณ์ร่วมกันระหว่างคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวคือการขายประสบการณ์ Tourism is about selling experience ประสบการ์ที่ทักท่องเที่ยวได้รับจากการร่วมกิจกรรมในชุมชน การเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน

1.2.2 กรณีศึกษาของประเทศสมาชิก (Country Paper)

กรณีศึกษาของประเทศอิหร่าน ได้นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวเป็นลักษณะหมู่บ้านซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวสามารถเข้าพักในบ้านชนบทที่มีอุปกรณ์ครบครัน นักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์การชีวิตที่ไม่เหมือนใคร เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวท้องถิ่น และจะได้งานหัตถกรรมเป็นของที่ระลึกกลับไปด้วย ในประเทศอิหร่านแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่เรียกว่า Eco-lodges ถือเป็นรูปแบบสถานที่ท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในการท่องเที่ยวชนบท Eco-lodges เป็นที่พักที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ธรรมชาติ การออกแบบจะสิ่งก่อสร้างจะสอดคล้องกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์และลักษณะทางธรรมชาติของพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และเกิดปฏิสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น โดยอิหร่านวางแผนจะเพิ่มจำนวนบ้านพักเชิงนิเวศ (Eco-lodges) ทั่วประเทศในอีก 4 ปีข้างหน้า (ปีค.ศ. 2021) ปัจจุบันมีบ้านพักเชิงนิเวศประมาณ 672 แห่งในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ มีพนักงาน 3360 คน และปริมาณนักท่องเที่ยวประมาณ 60,000 คน มีการวางแผนที่จะเพิ่มจำนวนบ้านพักเชิงนิเวศให้เป็น 2,000 แห่ง ทั่วประเทศภายในสิ้นปี ค.ศ. 2021ซึ่งการเพิ่มจำนวน Eco-lodges ในหมู่บ้านต่างๆทั่วประเทศ จะทำให้เกิดการสร้างงานโดยตรง 24,000 ตำแหน่งในด้านการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจะส่งเสริมการให้ความรู้และฝึกอบรมบุคลากรด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ชนบท 2000 คน ส่งเสริมการสร้างงานด้านหัตถกรรม 30,000 คน โดยได้พิจารณาเลือกหมู่บ้านที่มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยวชนบท จำนวน 500 หมู่บ้าน โดยในเบื้องต้นจะเยี่ยมชม 77 หมู่บ้านใน 5 จังหวัด (Sistan และ Baluchestan, Kermanshah, Ilam, Kurdistan และ Hamedan) เพื่อประเมินความสามารถในการผลิตและการจ้างงาน จากนั้นจะจัดเตรียมและพัฒนาชุดฝึกอบรมพิเศษสำหรับการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ชุมชนในท้องถิ่น ผสานความความร่วมมือและการมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรที่เกี่ยวข้องเช่น DOE, FRWO, กระทรวงเกษตร Jahad เพื่อพัฒนาและจัดตั้ง Eco lodges ให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

กรณีศึกษาของประเทศศรีลังกา ได้ยกตัวอย่างแนวคิดที่ประสบความสำเร็จในประเทศศรีลังกา ได้แก่ การสร้างผลผลิตจากชุมชนเป็นรากฐานแห่งความสำเร็จ ในประเทศศรีลังกาแนวความคิดดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างมากในการนำมาประยุกต์ใช้ด้านการท่องเที่ยว ตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุด คือ โรงแรม Kandalama ซึ่งเป็นโรงแรมที่ให้ความสำคัญกับความคิดนี้เป็นพิเศษ สืบเนื่องมาจากการประท้วงของประชาชนในหลายพื้นที่ในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม และการทำลายป่า ในการก่อสร้างโรงแรมดังกล่าวโดยคำนึงความกลมกลืนกับธรรมชาติ ดังนั้นสภาพแวดล้อมโดยรอบจึงไม่ได้รับผลกระทบ ต้นไม้ยังไม่ถูกทำลาย วิถีชีวิตของผู้คน ป่า และสัตว์ในบริเวณใกล้เคียงอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ด้วยทำเลที่ตั้งที่อยู่ใกล้มรดกโลกของยูเนสโก้ ทำให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม อย่าง Sigiriya และ Dambulla การวางแผนก่อสร้างทุกขั้นตอนจึงมีการดำเนินการเพื่อควบคุมความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ดูแลควบคุมการใช้น้ำ เมื่อปล่อยออกไปจะมีการชำระ 100% มีการลดปริมาณของขยะ ยกตัวอย่าง เช่น เปลือกมะนาวที่คั้นแล้วจะถูกนำมาใช้ทำแยม สิ่งที่เป็นของแข็ง เช่น กระป๋อง และขวด จะถูกนำมารีไซเคิล ขั้นตอนเหล่านี้นอกจากช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างรายได้อีก

กรณีศึกษาของประเทศบังกลาเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่ของบังคลาเทศครอบคลุมพื้นที่ชนบท มีต้นไม้หลายชนิด พื้นที่ป่าจะดึงดูดนักท่องเที่ยว มีนกในท้องถิ่นจำนวนมากที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับการท่องเที่ยวในชนบท การท่องเที่ยวชุมชนชนบท (CBRT) ถือเป็นโอกาสพิเศษที่นักท่องเที่ยวจะได้พบปะกับผู้คนในท้องถิ่น ได้สัมผัสและเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทรัพยากรสำคัญที่ประเทศบังคลาเทศมีและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนชนบท ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ธรรมชาติที่สวยงาม อุตสาหกรรมหัตถกรรมในประเทศที่อุดมสมบูรณ์ความเรียบง่ายและการต้อนรับอย่างอบอุ่นของคนในท้องถิ่น และการท่องเที่ยวถือเป็นภาคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยภาครัฐการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวมาเที่ยว จะได้รับประสบการณ์พิเศษ นักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับเกษตรกรในท้องถิ่น เช่น ปลูกข้าว ปลูกผัก การเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร การได้รับประสบการณ์สิ่งพิเศษ เช่น การท่องเที่ยวโดยเรือ (boat travel) นอกจากนี้ประเพณีการแข่งเรือ หรือการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ นักท่องเที่ยวจะได้รับความสนุกสนานและเรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้านไปพร้อมกัน การได้รับประทานอาหารประจำท้องถิ่น และได้เรียนรู้ศิลปะหัตกรรมของท้องถิ่น ยังช่วยเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าไจวิถีชีวิตที่แท้จริงของชุมชนชนบทนั้นๆได้ดียิ่งขึ้น ได้มีการยกตัวอย่างโฮมสเตย์ ที่หมู่บ้านUbinig Village ที่ตั้งในเมือง Tangail เป็นที่รู้จักแพร่หลายสำหรับมรดกทางวัฒนธรรมแบบผสมผสานของชุมชนชาวฮินดูและมุสลิม ซึ่งมีงานฝีมือที่สะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกศิลปะของช่างฝีมือสะท้อนประวัติศาสตร์และประเพณีของพวกเขาได้เป็นอย่างดี

กรณีศึกษาของประเทศเวียดนาม ได้บรรยายถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภาพรวมของประเทศเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เมือง โฮจิมินห์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศเวียดนาม ปัจจุบันนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาโฮจิมินห์ อันดับที่ 1 คือ นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา สูงถึง 15 % อันดับที่ 2 และ 3 เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศญี่ปุ่น คิดเป็น 14 % และประเทศเกาหลีใต้ คิดเป็น 13 % ตามลำดับ โดยเวียดนามมีประเภทการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่สำคัญคือ 1.การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ (Cultural-Historic Tourism) 2. การท่องเที่ยวที่เน้นการจัดประชุม (Mice Tourism) 3.การท่องเที่ยวทางน้ำ (Waterway Tourism) เนื่องจากประเทศเวียดนามมีพื้นที่ติดแหล่งน้ำเป็นบริเวณกว้าง 4.การท่องเที่ยวชนบท (Rural Tourism) 5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Eco Tourism) 6. การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) 7.การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Culinary Tourism /Food Tourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาหารของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ลงมือทำและได้ลิ้มรสอาหารที่ทำ 8.การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agriculture Tourism) ในเมืองโฮจิมินห์ เช่นสถานที่ท่องเที่ยวชื่อ Cu Chi ซึ่งมีรูปแบบการ Farm Tourism ให้นักท่องเที่ยวได้ชมฟาร์มโคนม ได้มีโอกาสให้อาหารโค มีการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้ และยังมี Cu Chi Tunnel ซึ่งเป็นอุโมงค์ที่จุดขึ้นในสมัยสงครามเวียดนาม มีความยาวถึง 250 กิโลเมตร แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ ล้วนเป็นแหล่งที่ทำรายได้เข้าสู่เมืองโฮจิมินห์ และประเทศเวียดนามได้มากตลอดหลายปีที่ผ่านมา

1.2.3 การศึกษาดูงานแต่ละแห่ง

ในการอบรมครั้งนี้ มีการจัดการศึกษาดูงานในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศอิหร่าน 2 แห่ง ได้แก่ Vardeh Tourist Village และ Baraghan Village ไปศึกษาดูงานวันอังคารที่ 31 ตุลาคม 2560

1.2.3.1 การศึกษาดูงานที่ Vardeh Tourist Village

เยี่ยมชมสถานที่ดูงานแห่งแรก คือ Vardeh Tourist Village เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว อยู่ในเมือง Savojbolagh จังหวัด Alborz ห่างจากเมือง Karaj ที่จัดประชุม เดินทางโดยรสบัสประมาณ 1 ชม. ไกด์พาชมภายในหมู่บ้าน และชมบ้านของชาวบ้านที่เปิดให้เข้าชม โดยที่หมู่บ้าน มีส่วนของร้านขายของที่ระลึก สำหรับบริการนักท่องเที่ยว และมีส่วนของโฮมสเตย์ สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจพักกับชาวบ้าน

บรรยากาศของหมู่บ้าน และคนในชุมชน

กิจกรรมดื่มน้ำชา

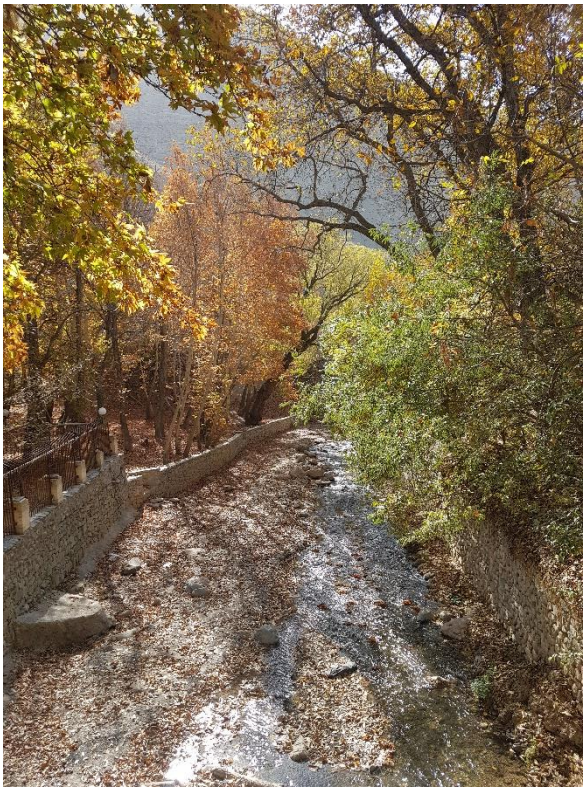

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ศาสนสถานประจำหมู่บ้าน

ห้องอาบน้ำสาธารณะโบราณ

1.2.3.2 การศึกษาดูงานที่ Baraghan Village

ช่วงบ่ายเยี่ยมชมสถานที่ดูงานแห่งที่สอง คือ Baraghan Village เป็นหมู่บ้านอยู่ในเมือง Savojbolagh จังหวัด Alborz ห่างจากเมือง Karaj ที่จัดประชุมไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 13 กิโลเมตร

ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

สาธิตวิธีทำอาหารพื้นเมือง

ภูมิทัศน์โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว

บริเวณภายในที่พักและร้านอาหาร

1.2.4 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)

การอภิปรายกลุ่ม(Group Discussion) เพื่อพิจารณาตอบคำถามในประเด็นหลักๆ ได้แก่

1. Does it involve a **rural based activity** that attracts visitors to a rural area?
2. Does it contain the opportunity **to meet local people** and **to get to know their way of life?**
3. Are visitors will be **actively involved in rural life?**
4. What type of enterprise? (private or community-based)
5. What is the Unique Selling Point (USP) of their product?

1.2.4.1 ผลการอภิปรายเกี่ยวกับ Vardeh Tourist Village

ผู้ร่วมอภิปรายเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยว Vardeh Tourist Village เป็นแห่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชนบทจริง แต่กิจกรรมที่นำเสนอไม่ใช่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับคนในชุมชนท้องถิ่นเท่าที่ควร ในประเด็นว่าการท่องเที่ยวได้พบกับคนท้องถิ่นหรือได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตชนบทหรือไม่ ผู้ร่วมอภิปรายเห็นว่าแม้จะมีการพบกับคนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นเจ้าของบ้านที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม แต่ถือได้ว่ามีโอกาสพบคนชุมชนน้อยมาก ในประเด็นที่ว่าการท่องเที่ยวนี้ นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในวิถีชนบทหรือไม่ ผู้ร่วมกลุ่มอภิปรายตอบตรงกันว่าไม่ เนื่องจากแม้จะมีกิจกรรมชงชา ดื่มน้ำชาร่วมกัน กิจกรรมดังกล่าวได้ให้ประสบการณ์ที่น่าสนุกสนานแก่นักท่องเที่ยว แต่ประสบการณ์การชงชานี้ไม่ได้สะท้อนวิถีชีวิตของชาวชนบทเท่าที่ควร

ประกอบกับประเภทของกิจการที่จัดการท่องเที่ยว นอกจากหมู่บ้านของชาวบ้านที่เปิดให้เข้าชมซึ่งเป็นชุมชน ในส่วนของร้านอาหารและกิจกรรมดื่มน้ำชา ถือได้ว่ารูปแบบกิจการเป็นกิจการส่วนตัว ชุมชนไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการดังกล่าว ส่งผลให้ผลประโยชน์ไม่ได้กลับคืนสู่ชุมชนโดยตรง แม้จะมีการสร้างงานบ้าง แต่ก็ถือว่าผลประโยชน์ไม่ได้กลับสู่คนในชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน ในประเด็นของจุดเด่นที่ถือว่าเป็น Unique Selling Point (USP) ของแหล่งท่องเที่ยวนี้ ผู้ร่วมอภิปรายได้ร่วมกันวิเคราะห์และเห็นว่า คือ ความสวยงามทางธรรมชาติของสภาพแวดล้อมในหมู่บ้าน

สำหรับข้อเสนอแนะที่ผู้อภิปรายเห็นว่าอาจเป็นปัญหา และอยากให้แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวพิจารณาปรับปรุง คือ วันที่เดินทางไปศึกษาดูงานที่หมู่บ้าน ร้านขายสินค้าที่ระลึก รวมถึงบ้านหลังอื่นๆของชาวบ้านในหมู่บ้านปิดหมด ปัญหาการจัดการขยะของสถานที่ท่องเที่ยวเที่ยวยังมีขยะเกลื่อนกลาดในบางจุด และสภาพของห้องน้ำที่ขาดการบำรุงรักษา ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวหลายคนให้ความสำคัญ ปัญหาดังกล่าวควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

ภาพแสดงปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไข

1.2.4.2 ผลการอภิปรายเกี่ยวกับ Baraghan Village

ผู้ร่วมอภิปรายเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยว Baraghan Village เป็นแห่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชนบทจริง แต่กิจกรรมที่นำเสนอไม่ใช่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับคนในชุมชนท้องถิ่นเท่าที่ควร ในประเด็นว่าการท่องเที่ยวได้พบกับคนท้องถิ่นหรือได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตชนบทหรือไม่ ผู้ร่วมอภิปรายเห็นว่าแม้จะมีการพบกับคนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นพนักงานขายสินค้าของที่ระลึก พนักงานร้านอาหาร และพนักงานที่คอยสาธิตการทำขนมปังแบบท้องถิ่น แต่ก็ยังถือได้ว่ามีโอกาสพบคนชุมชนน้อย ในประเด็นที่ว่าการท่องเที่ยวนี้ นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในวิถีชนบทหรือไม่ ผู้ร่วมกลุ่มอภิปรายตอบตรงกันว่าไม่เนื่องจากแม้จะมีกิจกรรมรับประทานอาหารท้องถิ่น แบบนั่งกับพื้นในบ้านพัก และการชมการสาธิตทำอาหารท้องถิ่น กิจกรรมดังกล่าวได้สร้างความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว แต่ยังไม่ได้สะท้อนวิถีชีวิตของชาวชนบทเท่าที่ควร ประกอบกับประเภทของกิจการที่จัดการท่องเที่ยว ในส่วนของร้านอาหารและบ้านพัก ถือได้ว่ารูปแบบกิจการเป็นกิจการส่วนตัว ชุมชนไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการดังกล่าว ส่งผลให้ผลประโยชน์ไม่ได้กลับคืนสู่ชุมชนโดยตรง แม้จะมีการสร้างงานบ้าง แต่ก็ถือว่าผลประโยชน์ไม่ได้กลับสู่คนในชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน ในประเด็นของจุดเด่นที่ถือว่าเป็น Unique Selling Point (USP) ของแหล่งท่องเที่ยวนี้ ผู้ร่วมอภิปรายได้ร่วมกันวิเคราะห์และเห็นว่า คือ ความสวยงามทางธรรมชาติของสภาพแวดล้อมในหมู่บ้าน ส่วนอีกกลุ่มเห็นว่า Unique Selling Point คือ Eco-lodge

Eco-lodge

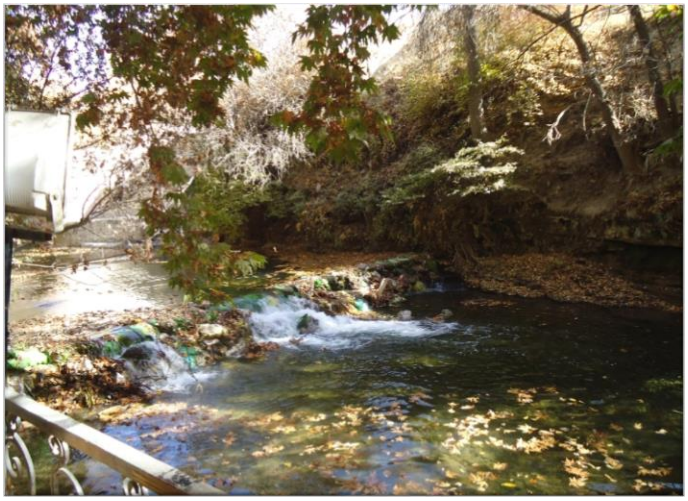

Natural Beauty

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

2.1 ประโยชน์ต่อตนเอง

การได้เข้าร่วมโครงการครั้งนี้ สำหรับตัวข้าพเจ้าเองนับได้ว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีมาก ถือเป็นโอกาสที่ดีครั้งหนึ่งในชีวิต ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ ได้เรียนรู้วิถีชีวิผู้คนและวัฒนธรรมที่แตกต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอิหร่าน ถือได้ว่าเป็นประเทศที่น้อยคนจะได้มีโอกาสไปสัมผัส นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ๆจากนานาประเทศ ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทำให้ได้เห็นมุมมองการท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้นและสามารถนำมาความรู้ต่างๆที่ได้ มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และมีประโยชน์ต่อตนเองในการทำงานต่อไปในอนาคต

2.2 ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

การในฐานะพนักงานฝ่ายการตลาดของ สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน การมีโอกาสได้เข้าร่วมอบรมในครั้งนี้เป็นการเปิดโลกทัศน์ด้านธุรกิจท่องเที่ยว ทำให้เห็นภาพมุมกว้างของธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งในปัจจุบัน ถือว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่น่าจับตามอง เพราะมีมูลค่าทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง และมีแนวโน้มในการเติบโตอย่างต่อเนื่องในทุกประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ทุกประเทศมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้แต่ละประเทศให้ความสนใจและพยายามเปิดตลาดการท่องเที่ยวของตนเองให้เป็นที่รู้จัก และนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งแต่ละประเทศจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาการทำธุรกิจท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติให้น้อยที่สุด เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

2.2.1 สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเรื่อง community-based Rural Tourism ที่ได้รับจากวิทยากรและผู้เข้าร่วมโครงการท่านอื่นๆ มาปรับปรุงโครงการ community-based Rural Tourism ที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนให้ความสนับสนุนอยู่ เช่น ที่หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอาข่า ที่หมู่บ้านหล่อชา จังหวัดเชียงราย เพื่อการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

2.2.2 สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง community-based Rural Tourism ที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดตั้งแหล่งท่องเที่ยวชุมชนชนบท ในหมู่บ้านต่างๆ ทั่วประเทศที่อยู่ในความดูแลของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน รวมทั้งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับมาแก่บุคลากรคนอื่นๆในองค์กร เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการจัดตั้งการท่องเที่ยวชุมชนชนบทในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนต่อไปในอนาคต

2.3 ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ

โครงการนี้มีส่วนช่วยในการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเอเชีย – แปซิฟิก หลังจากการศึกษาดูงานแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 2 แห่ง ของประเทศอิหร่าน สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้ร่วมอภิปรายปัญหาต่างๆ จุดดี จุดเด่น และปัญหาในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการพัฒนาและมองเห็นปัญหาร่วมกันระหว่างภูมิภาค ซึ่งจะส่งผลดีในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในระยะยาว และก่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในอนาคต

2.4 กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

2.4.1 กิจกรรม การบรรยายให้กับทีมงาน

บรรยายสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมสัมมนา และแนวทางการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ โดยมีเสนอแนะให้ศูนย์ฯสาขาทั้ง 17 แห่งของสมาคมฯ ส่งเสริมให้ชุมชนในพื้นที่ความรับผิดชอบจัดทำแผนการท่องเที่ยวชุมชนชนบทของตนเอง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต (รายชื่อคณะผู้บริหารและไฟล์นำเสนอในเอกสารแนบ)

2.4.2 กิจกรรมบทความที่ลงจดหมายข่าวในหน่วยงาน

จัดทำรูปภาพประกอบคำบรรยาย เพื่อลงประชาสัมพันธ์รายละเอียดกิจกรรมในวารสาร “คิดนอกกรอบ” ฉบับเดือนมกราคม 2561 (วารสารรายสามเดือนที่เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน) เพื่อเป็นการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปและประชาสัมพันธ์องค์กร

2.5 กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

นำส่งรายงานการเข้าอบรมโครงการฯ แก่ผู้บริหารศูนย์สาขาทั้ง 17 แห่ง ของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน เพื่อเป็นความรู้และข้อมูลที่ใช้อ้างอิงในการทำโครงการการท่องเที่ยวชุมชนชนบทต่อไป

ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ

ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

รหัสโครงการ : 17-AG-25-GE-TRC-B

ชื่อโครงการ : Training Course on Planning and Management of Community-based Rural Tourism Projects

ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2560

สถานที่จัดโครงการ : Imam Khomeini Higher Education Center (IHEC)

เมืองคาราจ ประเทศ สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

ชื่อเจ้าหน้าที่เอพีโอ :

Ms. Jisoo Yun
Program Officer, Agriculture Department

ชื่อเจ้าหน้าที่เอ็นไอพีโอ :

Ms. Mitra Alipour
APO Liaison Officer for IR Iran and International Affairs Expert Nation Iran Productivity Organization

ชื่อเจ้าหน้าที่สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ :

Ms. Uayporn Suthathongthai
International Relations Officer

รายชื่อวิทยากรผู้ให้ความรู้ มี 3 ท่าน

1. Ms. Silvia Barbone **(Nationality Italy)**
Director
FEST (Foundation for European Sustainable Tourism), Jlag
26 Rue de la Loi
Brussels, 1040 Belgium
e-Mail: silvia.barbone@gmail.com

2. Dr. Kalsom Kayat **(Nationality Malaysia)**
Professor, Resident Faculty
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business
Universiti Utara Malaysia
06010 Sintok Malaysia
e-Mail: kals932@uum.edu.my

3. Mr. Harro Boekhold **(Nationality Netherlands)**
Managing Director
F.R.E.S.H. Services Ltd
De Gom 30, 9356 EP Tolbert
The Netherlands
e-Mail: hbboekhold@hotmail.com

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 15 คน

3.1 รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ

Bangladesh

1. Mr. Fahim Bin Asmat
Manager
Small and Medium Enterprise Foundation (SME Foundation)
Royal Tower, 4 Panthapath Dhaka, 1215
Telephone: 880-2 8142983
Fax: 880-2 8142467
e-Mail: fahim@smef.org.bd

2. Mr. Shahidul Islam
Additional Secretary
Ministry of Industries
91, Motijheel C/A Dhaka, 1000
Telephone: 880-2-9563556
Fax: 880-2-9563564
e-Mail: shahid4534@yahoo.com

Cambodia

3. Mr. Chhay Sothy
Education Coordinator & Tourism and Hospitality Trainer
Paul Dubrule Hotel and Tourism School
National Road 6 (Airport Road) P.O.Box 93113 Siem Reap
Telephone: 855-63963671
e-Mail: ec@ecolepauldubrule.org

India

4. Ms. Prerna Joshi
Deputy Director
Ministry of Development of North Eastern Region
Vigyan Bhawan Annexe, Maulana Azad Road
Delhi, 110011
Telephone: 91-23022020
e-Mail: prerna.joshi@nic.in

Indonesia

5. Mr. Danang Handoko Belut Saputro
Junior Planner
Village Development of Planning Bureau
Ministry of Village, Development of Disadvantaged Region, and Transmigration
Jl. TMP Kalibata, 17, Jakarta Selatan
Jakarta, 12750
Telephone: 62-21-7994372
e-Mail: danang.handoko@gmail.com

Malaysia

6. Mr. Adam Kamal Bin Ahmad Kamil
Honorary Secretary General
Malaysian Inbound Tourism Association
No.69-M, Jalan Mamanda 1, Taman Datok Ahmad Razali 68000, Ampang Point Kuala Lumpur
Telephone: +603-42510351
Fax: +603-42510324
e-Mail: adam@mita.my

Pakistan

7. Mr. Syed Muhammad Ali
General Manager
Tourists Information Centres
Tourism Corporation Khyber Pakhtunkhwa
13-A, Khyber Road, Peshawar Cantt
Telephone: 91-9211091
e-Mail: kptourism@hotmail.com

Philippines

8. Ms. Beverly Tudlong Pekas
Agricultural Center Chief II
Regional Field Office- Cordillera
Department of Agriculture
BPI Cpd. Guisad, Baguio City
Telephone: 63-744454973
e-Mail: beverlytp@yahoo.com

Republic of China

9. Mr. Hsu Huan-So
Engineer
Rural Construction Section, Taipei Branch
Soil and Water Conservation Bureau, Council of Agriculture
No.10, Jingzhong Rd., Xindian Dist., New Taipei City
Telephone: 886-2-22125285
e-Mail: assen@mail.swcb.gov.tw

10. Mr. Jhuang Bing-Ru
Associate Technical Specialist
Council of Agriculture, Executive Yuan
37 Nan Hai Road
Taipei, 10014
Telephone: 886-2-23125802
e-Mail: brzhuang@mail.coa.gov.tw

Sri Lanka

11. Ms. Jayalath Arachchillage Niroshani Jayalath Bandara
Productivity Development Officer
Divisional Secretariat - Kuliyapitiya (West)
Layanal Jayathilaka Mawatha, Kuliyapitiya
Telephone: 94-37-2281881
Fax: 94-37-2281083
e-Mail: niroshanibandara1@gmail.com

Thailand

12. Mr. Pawat Rujiragonsgula
Strategic Planning
The Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage
1875/1 Rama IV Road, Lumpini, Pathumwan
Bangkok, 10330
Telephone: 66-2 252 7114
Fax: 66-2 254 1665
e-Mail: pawat@doitung.org

13. Ms. Rungthiwa Klangthap
Marketing Executive
Population Community and Development Association
6 Sukhumvit Soi 12, Klongtoey
Bangkok, 10110
Telephone: 66-2 229 4611 to 28
Fax: 66-2 229 4632
e-Mail: rungthiwa@pda.or.th

Vietnam

14. Mr. Truong Minh Hau
Deputy Director
HCMC Tourism Promotion Center
140 Nguyen Dinh Chieu Street, Ward 6, District 3
Ho Chi Minh City
Telephone: 84-28 38277371
e-Mail: truongminhhau2000@gmail.com

Fiji

15. Mr. Ratu Pio Tini Loco
Assistant District Officer Macuata
Ministry of Rural and Maritime Development
Macuata House, Ground Floor, PO BOX 46, Labasa
Telephone: 8811439
e-Mail: pio.loco@govnet.gov.fj

3.2 กำหนดการฉบับล่าสุด (Program)

Training Course on Planning and Management of Community-based Rural Tourism Projects

28 October – 1 November 2017, Karaj, IR Iran

(17-AG-25-GE-TRC-B)

Program of Activities

Date/Time	Tentative Program	Presenters / Moderators
Friday, 27 October 2017	**DAY 0**	
Arrival of Participants **Venue : Imam Khomeini Higher Education Center (IHEC)** Hemmat Ave., Mohammadshahr Road 5th, Karaj, IR Iran Contact: +98 9122135874 (Ms. Mitra Alipour, NIPO) +982636704250, +982636705020, +982636700874-5 (IHEC)		
Saturday, 28 October 2017	**DAY 1**	
08:30-09:00	**Registration**	
Opening session		
09:00-:09:50	**Opening session** ▪ Opening remarks by (IR Iran) ▪ Address by APO Representative ▪ Introduction of resource persons and participants ▪ Group photo & coffee break	Dr. Roya Tabatabaei Yazdi, APO Dir. for IR Iran&NIPO Head Ms. Jisoo YUN, APO
09:50-10:20	Training course orientation	Ms. YUN, APO
10:20-11:30	**Presentation 1: An overview of recent rural tourism development** Key concepts, salient features, latest global trends, and approaches in rural tourism development, types of rural tourism, and Out-of-box-thinking for innovative rural tourism models.	Mr. Harro Boekhold, Managing Director F.R.E.S.H. Services Ltd, The Netherlands
11:30-11:45	Coffee break	
11:45-13:00	**Presentation 2: Principles of and approaches to CBRT project planning and management: sustainability framework** What is community-based rural tourism (CBRT)?; principles of and approaches to CBRT project planning and management; definition of tourism sustainability, areas to consider for assessing long-term stability of a CBRT project, and roles of different interest groups for successful implementation.	Prof. Dr. Kalsom Kayat, Professor, Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business, Universiti Utara Malaysia
13:00-14:00	Luncheon	

14:00-15:20	**Presentation 3: Techniques for inspiring participation in CBRT projects** : Practical techniques to gain participation of community people in CBRT projects.	Prof. Dr. Kalsom Kayat
15:20-15:30	Coffee break	
15:30-16:30	**Presentation 4: CBRT project planning and management : Translating sustainable tourism policies into actionable management** An overview of a CBRT project life cycle, and a big picture of the general process from project planning to implementation.	Ms. Silvia Barbone, Director, Foundation for European Sustainable Tourism (FEST), Belgium
16:30-16:40	Coffee break	
16:40-17:50	**Presentation 5: The role of Eco-lodgers in developing sustainable tourism in Iran**	Mohammad Reza Rezvani, Prof. Geography and Rural Planning University of Tehran, Iran.
Sunday, 29 October 2017	**DAY 2**	
08:45-09:00	Ice breaking	
09:00-10:20	**Presentation 6:Planning of community-based agritourism enterprise : key considerations in product / service development** Strategies in identifying and developing appropriate tourism services and products in an agritourism enterprise; and e-methodologies used for mobilizing customers and gaining customers' attention as attractive tourism destinations.	Mr. Harro Boekhold
10:20-10:30	Coffee break	
10:30-11:40	**Presentation 7:** **Designing and managing sustainable tourism projects: project breakdown for final output** : The presentation will provide a chance to participants to have a small-exercise to structure down a project to find the best final output.	Ms. Silvia Barbone

11:40-12:30	**Presentation 8: Saemaeul Undong (SU): rural revitalization through community-based performance and collective actions** : Key features of the SU and its importance for the rural revitalization policy in ROK's history; SU movement as a successful example of changing community-based practice and mindset for rural residents.	Ms. Jisoo YUN, Program Officer, APO
12:30-13:40	Lunch break	
13:40-15:00	**Presentation 9: Successful case studies of CBRT projects in Asian countries:** : Review of the various tourism products and service programs in Asia to study strategies and useful models for income generation for the benefit of local people	Prof. Dr. Kalsom Kayat
15:00-15:10	Coffee break	
15:10-16:10	**Presentation 10: CBRT projects and empowering women workforce in Iran** : How female residents can be effectively involved in the economic activities for rural community development in Iran. Challenges for women engagement in public discussion and strategic ways for their increased participation.	Mohammad Reza Rezvani, Prof. Geography and Rural Planning University of Tehran, Iran.
16:10-16:20	Coffee break	
16:20-18:00	**Presentation 11: Simulation: Tripartite negotiation for Public-Private-Community tourism project** : A case study will be provided for a simulation activity. The participants will be divided into 3 interest groups, i.e., public, private, and community. Each group will read the case study carefully, and role play for hands-on exercise for negotiation.	Mr. Harro Boekhold
18:30-19:30	Welcome dinner hosted by APO	
Monday, 30 October 2017	**DAY 3**	
08:00-08:45	Presentation by Mr. Abbas Barzegar, Founder of Residential Tourism Village, Bavanat, Fars Province	
09:00-10:10	**Presentation 12 : The best practices of sustainable/ rural tourism in Europe. ETIS (European Tourism Indicator System and PM4SD).**	Ms. Silvia Barbone,

	The best practices of sustainable/ rural tourism in Europe including ethical issues in tourism such as consumers' awareness and behavior in tourist destinations for sustainable production and consumption and recommendations for handling possible inconveniencies between rural residents and tourists.	
10:10-10:20	Coffee break	
10:20-12:10	Sharing of country experiences	Participants
12:10-13:10	Lunch break	
13:10-14:50	Sharing of country experiences	Participants
14:50-15:00	Coffee break	
15:00-16:40	Sharing of country experiences	Participants
16:40-16:50	Coffee break	
16:50-18:00	Sharing of country experiences	Participants
Tuesday, 31 October	**DAY 4**	
Field visit to Baraghan village • One of the most important tourist attractions in the city of Karaj. • Historical and tourist village in Alborz province. • Has attractive landscapes rich with greenery, freshness and charm • With the activities implemented in this village, the site visit will provide an attractive aspect for planning and managing community–based rural tourism.		
08.30	Leave Imam Khomeini Higher Education Center (IHEC)	*All participants are specially requested to follow the instructions of organizers*
9:30-10:30	Vardeh Tourist Village	
10:30-12:30	Baraghan tourist location (Bozorgmehr eco-lodge)	
12:30-14:00	Lunch	
14:00-15:00	Atashgah historical placement	
15:00-16:00	Shahabbasi Caravanserai	
Wednesday, 1 November	**DAY 5**	
Group workshop and closing		
08:30-10:30	Group exercise: 1) Sharing insights and lessons learned from the workshop 2) Tourism service/ product development 3) Discussing successful models for CBRT project and their applicability to APO member countries	▪ Facilitated by Mr. Harro Boekhold ▪ All RPs and Ms. Yun will join.

10:30-10:45	Coffee break	
10:45-12:00	Group competition for presentation and discussion for exercise output	■ Participants ■ Resource persons
12:00-12:30	■ Follow-up action planning ■ Course evaluation (participants & resource persons)	■ Participants ■ Participants, RPs, and NIPO
12:30-13:30	Farewell lunch	
13:30-14:30	Closing session 1) Closing remarks ■ Representative from NIPO ■ Ms. Yun, APO 2) Vote of thanks from participants 3) Certificate awarding	
Thursday, 2 November	**Departure for home countries**	

3.3 **เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา (Training Materials)**

3.3.1 Resource Papers

1. Presentation 1 An overview of recent rural tourism development.
2. Presentation 2 Principles of and approaches to CBRT project planning and management sustainability framework
3. Presentation 3 Techniqoes for Inspiring participation in CBRT projects
4. Presentation 4 CBRT project planning and management Translating sustainable tourism policies into actionable management
5. Presentation 5 The role of Eco-lodgers in developing sustainable tourism in Iran
6. Presentation 6 Planning of community-based agritourism enterprise key consideration in product & service development
7. Presentation 7 Designing and managing sustainable tourism projects project breakdown for final output
8. Presentation 8 Saemaul Undong rural revitalization through community-based performance and collective actions
9. Presentation 9 Successful case studies of CBRT projects in Asian countries
10. Presentation 10 CBRT projects and empowering women workforce in Iran
11. Presentation 11 Simulation Tripartie negotation for Public-Private-Community tourism project
12. Presentation 12 The best practices of sustainable rural tourism in Europe

3.3.2 Country Paper

1. Presentation Bangladesh-Shahidul & Fahim
2. Presentation Cambodia-Chhay Sothy
3. Presentation Fiji-Ratu Pio Tini Loco
4. Presentation India-Prerna Joshi
5. Presentation Indonesia-Banang Handoko
6. Presentation Iran-Masjedi
7. Presentation Philippines-Pekas
8. Presentation ROC-ZhuangHsu
9. Presentation Sri Lanka-Niroshani
10. Presentation Thailand-Klangthap
11. Presentation Thailand-Rujiragonsgula
12. Presentation Vietnam-Truong Minh Hau

3.4 รายงานก่อนการเดินทางที่ท่านดำเนินการ (Country Paper-Thailand)

Community-based Rural Tourism at Ban Lorcha, Chiang Rai Province, Thailand.

The Population and Community Development (PDA) is one of the largest and most diversified NGOs in Thailand, with seventeen branches throughout the country, including the northern city of Chiang Rai. The initial activities of the organization centred around the promotion of family planning and contraception. Elaborating on this, it has since diversified its activities to include broader community development goals including provision of some health care services, job training, relief supplies, and some basic infrastructural facilities such as water system for villagers.

As a big segment of Thailand's hill tribe population resides in the province, Chiang Rai is the only one that has large program specifically for hill tribes. The PDA operates the Hill Tribe Museum and Education Center where tourists are given an introduction to the hill tribe populations and offered extensive information about their arrival in Thailand, architecture of their homes, their cultural tradition and farming practices.

In the late 1990s, PDA integrate tourism in to broader community development strategies. After developing an alternative tourism model for hill tribe communities, PDA looked for villages to undertake the project based on accessibility, and the willingness and readiness of villagers to participate in tourism project. As Ban Lorcha already received many tourist and fit the rest of the initial criteria, it was chosen to undertake the project.

Rationale:

For a long time, tourism activities to hill tribe villages in Thailand have been characterized as short stops to a group of houses and stalls selling souvenirs that are not even made in that village. The kind of tourism activity is so contrived that tourists feel they are not learning anything about the people they are visiting. Often there is no contract between tourists and villagers.

In this type of activity villagers selling trinkets and souvenirs often harass tourists. Taking photos of hill tribe people is often followed by upturned open palms asking compensation for the pictures taken. This kind of tourism is neither pleasant nor educational. Tourists learn little about their culture and villagers are not benefited by the tourism activity. Why therefore should they preserve their culture?

The Community-based Tourism Development Project which is being piloted at the village of Ban Lorcha hopes to provide an alternative model of tourism to hill tribe villages. An entrance fee for Baht 80 per person is being charged to pay for all development costs, maintenance and operating expenses. Tour guides and tour leaders are exempt from paying the entrance fee, Income earned from this activity will be deposited into a village development fund to assist orphans, widows and the elderly. A fraction of the Income will is set aside for a hill tribe Tourism Development Fund so that this project can be replicated in other villages.

Objectives:

- Strengthen the community organization.
- Create a new model of village tourism that is community managed.
- Preserve endangered hill tribe cultures.
- Generate community income and create the villagers livelihoods.
- Replication this model of tourism in other hill tribe villages.

The PDA conducted several meetings with the villagers regarding the potential of having a community-based tourism project in their community. At every stage the villagers played a major role in developing the project, deciding how to share the benefits from tourism and assigning tasks to those involved in working with the tourists. In the Akha village of Lorcha there is a pool of sixty-six families who share the duties associated with tourism. The entrance fee to the village is 80 Baht, roughly $2 U.S., which entitles tourists to walk through the village accompanied by one of the village hosts. The village tour starts with tourists observing a welcome dance performed by village members before they move on to look at weaving, rice pounding, embroidery, the Akha swing a ceremonial well, traditional Akha games and other aspects of Akha life.

Ban Lorcha used to be visited by mass-tour companies, disrupting village life without any benefits to local people. The community-based tourism project give villagers more control over tourism activities at their villagers. The project made the villagers owners of the tourism activity. The villagers regained control of tourism, developed an interpretative trail introducing visitors to defining aspects of local culture and livelihoods, such as traditional weaving, the sacred swing and village gate. Thai and English information boards explain the interests of each station along the trail. Local guides work with Thai guides to provide accurate information about Akha life.

The PDA helped villagers to establish homestay, food, massage, porter and interpretation groups, on a rotation system. Ten percent of villagers' income is donated to the village bank. Visitors also pay an entrance fee. Local participation, improved management and the village fee, give local people a proud role representing their culture and community, along with fair compensation for their efforts. As a result, visitors are no longer harassed to buy souvenirs.

The PDA works to develop and manage tourism which maximizes benefits to local people through training, improving local management, supporting community members, and establishing Village Banks which guarantee the broadest distribution of benefits. The community-based tourism project at Ban Lorcha is owned by the village bank. This form of management makes sure that nobody in the village can dominate the tourism activity for selfish purposes. Through this CBT project all households at Ban Lorcha has equal opportunity for participating and earning money from tourism activities.

The PDA has been able to use the lessons learned from implemented the community-based tourism project and apply them at other villages. As of the year 2009, another six villages have benefited from community-based tourism activities, such as the project at Ban Kiew Karn has a Lahu section and a Hmong section. This juxtaposition of two tribal villages provides visitors with the opportunity to learn about two tribal cultures in one go. A typical day at the village would include a visit to the local Shaman (either Lahu or Hmong), a batik demonstration (a rare opportunity for visitors), or a short trek at nearby hills.

The Project in Ban Lorcha generally can be seen as successful of Community-based Tourism Project Trekking tourism to hill tribe and ethnic minority community is a lucrative industry and all of revenue generated through the tourism activity stay in the village where tourism takes place "Instead of leaving behind just footprints they (tourists) leave a few baht as well"

Rural people in Thailand, especially from 'hill tribe' communities, are often looked down upon, and regarded as 'undeveloped.' Experiencing the daily life of rural communities has increased understanding and respect between urban and rural people. Positive feedback from visitors, including tourists, government workers, students and academics has strengthened community pride and fostered a proud sense of shared cultural identity and group-consciousness.

The community-based tourism concept could help create a degree of immunity against outside influences, resulting in long-term survival and more sustainable communities. The Akha community has high potential to be developed as a tourist destination for cultural tourism so that the members of the Akha community should invest their time into planning cultural tourism strategies and utilizing their existing resources consciously, the benefits of which could be stable incomes and more a self-reliant community.

AWARDS: Ban Lorcha was awarded the **Kinnaree Award** for its culture-based tourism activity in Northern Thailand during the 7th Tourism Awards of the Tourism Authority of Thailand (TAT) for the year 2008. This award is testimony to this successful model of tourism in which villagers are the owners, operators and leaders in their own destiny.

3.5 เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation)

1. Site Analysis Group 1
2. Site Analysis Group 2
3. Site Analysis Group 3
4. Site Analysis Group 4